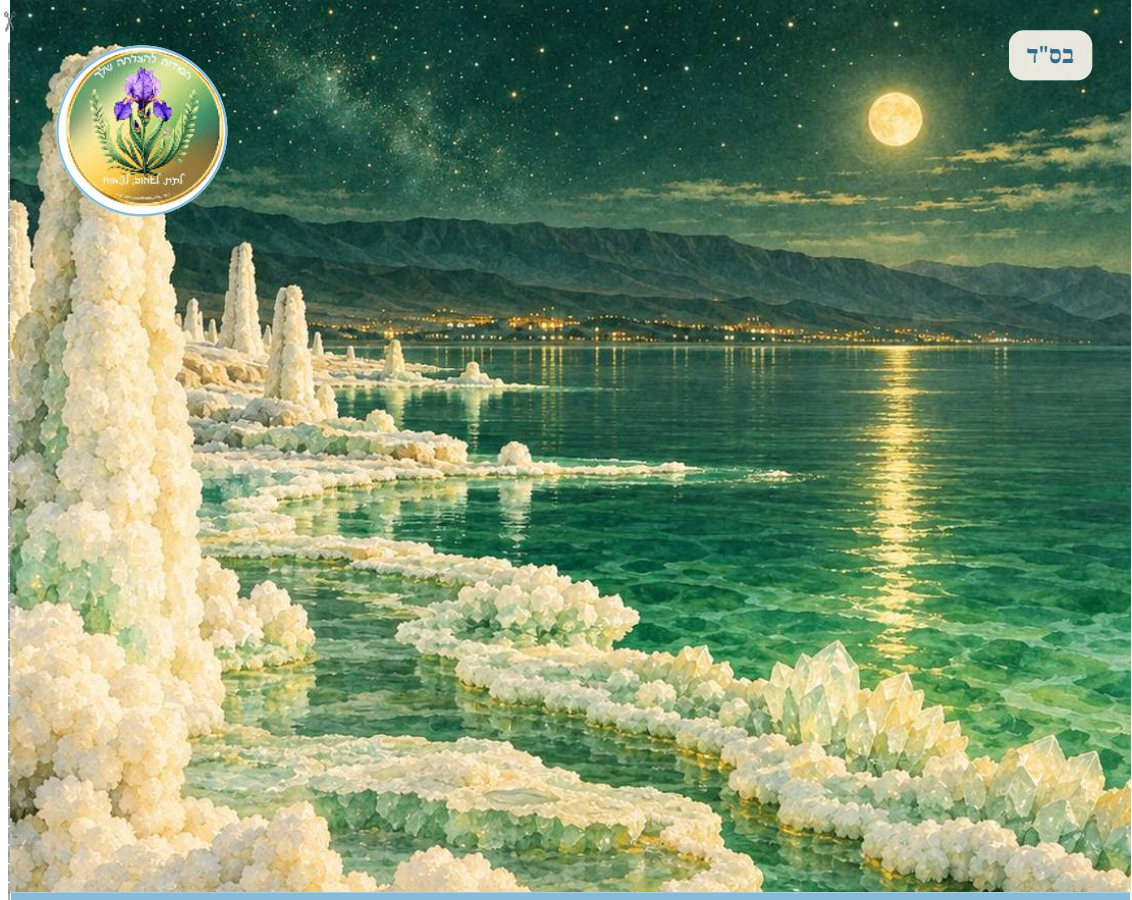

פרשת בשלח

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

" כִּי קָרוֹב הוּא" (שמות יג, יז)	3
" וְלֹא-נָחָם אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים... (שמות יג, יז)	5
משלי י"ח "חכם לב יקח מצות...	5
ו וַיֶּאְסֹר אֶת-רִכְבּוֹ וְאֶת-עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ... (שמות יד, ו–ז)	7
ובני ישראל יוצאים ביד רמה (שמות יד, ח)	8
"וַיִּשְׂאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם" (שמות יד, י)	9
יט וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹקִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי... (שמות יד, יט–כא)	9
ילי	10
ויסע ויבא ויט	11
כד וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף השם... (שמות יד, כד)	12
יש ענין לומר את זה עם...	13
" וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ... (שמות יד, כה)	13
"הים ראה וינוס"	14
" עָזִּי וְזִמְרָת ה' וַיְהִי לִי... (שמות טו, ב)	15
"ויבואו מרתה"	16
"וַיִּצְעַק אֶל ה' וַיּוֹרֵהוּ ה' עֵץ... (שמות טו, כה)	16
ויאמר אם שמוע תשמע... (שמות טו, כו)	17
כל המחלה אשר שמתי במצריים לא... (שמות טו, כו)	17
ונחנו מה	18
איש לאשר באוהלו תיקחו	19
"ויקצוף משה"	19
ה' נותן לכם השבת (שמות טז, כט)	20
"עלית למרום שבית שבי"	21

בס"ד

פרשת בשלח

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

> **" כִּי קָרוֹב הוּא"**
>
> שמות יג, יז

יש כמה ביאורים. הפשט הוא ארץ ישראל היתה קרובה וארץ פלשיתים קרובה אליהם, ואז כשהם יראו מלחמה הם יכולים לברוח. זה הפירוש שרוב המפרשים מפרשים.

הרמב"ם, פירש "כי קרוב הוא" זמן קרוב. כלומר, עכשיו יצאו ממצרים. ומה בכך ? הם היו עבדים. פרעה לימד אותם לעבוד. על שלושה דברים העולם עומד: על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים. על העבודה הכוונה לעבודת בית המקדש. היום בעוונותינו אין לנו עבודת בית המקדש. מה יש לנו ? תפילה. איזו היא עבודה שהיא בלב ? תפילה. הרמב"ם אומר שכיוון שיצאו ממצרים והיו צריכים לגשת ולעבוד את השם, קשה מאד לעשות מפנה כזה חד. ממצריים שהם עם של עבדים והטלה היה האלוקים שלהם, ובני ישראל עבדו עבודה זרה (שבט לוי לא עבדו עבודה זרה), מעבדות, מכוכבים ומזלות, עכשיו יבואו ויקבלו את התורה מייד ? זה לא מסתדר. מה עשה הקב"ה ? "ויסב אלוקים את העם דרך המדבר ים סוף".

הכתב סופר מביא ש"קרוב" זה הפלישתים קרובים. מצרים הוא הבן של חם. לחם ארבעה בנים: כוש, מצרים, פוט וכנען. הנכד של מצרים הוא פלישתים. זה הפלשתין שאתה רואה. משם הם באו. אז "קרוב הוא" משמעותו שיש להם קרבה משפחתית. הפלישתים הם עזי נפש. החשש הוא שהפלישתים יבואו לנקום נקמת מצריים מכיוון שהם קרובי משפחה.

◆ **הכתב סופר, בנו של החתם סופר, עוד הוא מפרש, מדוע פתח את הפרשה במילת "ויהי" ?**

הגמרא אומרת, כל מקום שכתוב "והיה" זה לשון שמחה. "ויהי" לשון צער. ויהי בימי אחשוורוש.

◆ **למה פה ויהי? זו פרשת בשלח. זו פרשה כל כך יפה. למה פה בשבת שירה? ויהי?**

נוהגים לאכול חמין עם חיטין. שבת שבה אוכלים מעדנים.

הרב חיד"א מביא: ויהי בשלח פרעה, ונהגו ישראל, השם ישמרם, בשלח בשבת שירה לאכול חמין. פרע"ה - זה, פרסות רגליים עם הריסה. מה זה הריסה? חיטה. למה? זכר למן. "חלב חיטים אשביעך" - פרנסה. וגם זכר לציפורים. נוהגים לתת לציפורים לחם ומה שהם אוכלים. למה ? כיוון שדתן ואבירם היו נגד שבת. הקב"ה נתן לישראל את השבת והזהיר אותם שלא לצאת מחוץ לתחום בשבת. הקב"ה הזהיר אותם לא לטלטל ארבע אמות ברשות הרבים בשבת. ואמר להם שירד ביום שישי מן ליומיים. וכך היה.

מה עשו דתן ואבירם הרשעים? עשו תענית של 48 שעות, ופזרו את המן שלהם במחנה, ואמרו שכן ירד מן בשבת בבוקר. ואז באו הציפורים השכם בבוקר לפני שהם הספיקו לקרא לאנשים ואכלו את כל המן שהם פזרו. זכר לכך נותנים לציפורים לחם בשבת שירה. אסור לתת אוכל לבעלי חיים בשבת חוץ מבעלי חיים שמזונותיהם עליך. בעלי חיים שהם ברשותך אתה חייב לתת להם לאכול. לא להאכיל אותם ממש. שם לפניהם והם אוכלים. **אסור לפזר את האוכל לצפרים בשבת.**

מה שצריך לעשות זה להניח ביום שישי ולכסות, ובשבת לפנות בוקר תסיר את הכיסוי. להסיר את הכיסוי מותר.

למה ויהי ? שיהיה למצרים ווי!

אומר הכתב סופר "ויהי" על שהיו צריכים ללכת במדבר. הרי אין במדבר מים. נתן להם הקב"ה מן, מים ועננים, בזכות מרים אהרן ומשה. במדבר, עתיד משה רבינו להכות את הסלע ועל כן לא יכנס לארץ ישראל. כיוון שמשה היכה את הסלע ולא נכנס לארץ על זה ווי.

הזוהר פרש פירוש נוסף, וואי שפרעה שלח. נראה שכאילו פרעה שחרר את ישראל, שלח את ישראל. מה עשה הקב"ה ? עשה להם סיבוב והטביע את המצרים בים. וואי בגלל הערב רב. פי 5 היו ערב רב. "ויהי בשלח פרעה את העם". "העם" = ערב רב. ואלה יבואו ויחטיאו את ישראל. יעשו עגל וישאירו אותנו במדבר. לכן צעק "וַיְהִי, בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת-הָעָם".

> " וְלֹא-נָחָם אֱלֹקִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא: כִּי אָמַר אֱלֹקִים, פֶּן-יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה–וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה."
>
> שמות יג, יז

אומר הרב שער בת רבים, למה "וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה"? הרי הם סבלו במצרים. בסוף מה היה ? היה להם מתוק. שאלה אישה משכנתה כלי כסף ושמלות...ומתנות. הטובות האחרונות משכחות את הצרות שהיו לפני כן. זה כמו שוחד. הם יזכרו שקבלו ממצריים הרבה כסף וזהב. הגמרא אומרת, עני שבהם היה לו כמה משאות. קורח יצא משם ברכוש גדול. 300 גמלים רק נשאו את המפתחות של הכספות שלו. אז צא וחשוב כמה עושר היה להם שם. אומר הרב שער בת רבים, שזה היה החשש. מה עשה הקב"ה? וַיַּסֵּב אֱלֹקִים אֶת-הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר, יַם-סוּף;

> משלי י"ח: "חכם לב יקח מצות, ואויל שפתים ילבט":

"חכם לב יקח מצוות" זה משה רבינו. העם היה עסוק מעשרה בניסן עד ט"ו בניסן בכסף ובזהב, באיסוף רכוש, ומשה רבינו במה היה עסוק ? בחיפוש ארונו של יוסף.

שלושה ימים ושלושה לילות לא אכל, לא שתה ולא ישן. עד שהגיעה סרח בת אשר שאלה אותו, מה לך ? אמר לה, אני מחפש את ארונו של יוסף. הגיע הזמן שצריך לצאת ממצרים. אמרה לו בוא וארא לך. צעק משה: "יוסף יוסף הגיע זמן גאולתם של ישראל". אם אתה מראה את עצמך מוטב. ואם לאו אנחנו פטורים מהשבועה שלך. אני מתיר את השבועה. לקח קלף וכתב עליו, השם המפורש, עלי שור עלי שור, וצף ארונו של יוסף. אפילו שהיה הארון מברזל. הגמרא אומרת, ואל תתמה איך צף. הרי אלישע, תלמיד תלמידו של משה רבינו, אחד מבני הנביאים השאיל קרדום לחתוך עצים. בא לחתוך ונפל הקרדום לתוך המים. צעק על זה שנפל לו הקרדום וכעת הוא לא יכול להחזיר אותו לבעלים. זרק חתיכת עץ. העץ ירד והקרדום מברזל צף. אז אם אלישע, שהיה תלמיד תלמידו עשה כך, אז משה רבינו על אחת כמה וכמה.

◆ מי אמר להם לקחת כסף וזהב ?

"דבר נא". כל אחד מישראל היה הולך למצרים מבקש ממנו כסף והמצרי נותן לו. זו מצווה כי הקב"ה ציווה. אבל יש שני סוגים של מצוות. כסף כולם רצים לקחת. משה רבינו עשה מצוה: חסד של אמת. חסד עם המת. להביא את יוסף לקבורה בארץ ישראל. אז זה השכר שלו פי כמה.

הגאון, הפרי חדש, רבי חיזקיה דיסילבה, היה הרב של ירושלים לפני 300 שנה, זכותו תגן עלינו, מקשה התורה ואומרת שמצווה לצום ביום הכיפורים. "ועיניתם את נפשותיכם בתשעה בחודש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם". שאלה הגמרא, מה זה בתשעה לחודש ? וכי בתשעה מתענים ? הרי בעשרה מתענים. לומר לך שכל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה בתשיעי ובעשירי. אומר הגאון הפרי חדש, למה צריך לעשות סיבוב ? שהתורה תגיד תאכלו ביום התשיעי ותצומו ביום העשירי. למה התורה עשתה כך ? אם התורה היתה אומרת לאכול, מי לא רוצה לאכול ? מה עשתה התורה ? אתה אוכל בתשיעי ונחשב לך כאילו צמת יומיים. השכר על אכילה אינו כמו השכר על התענית. לא כל המצוות שוות. השכר על

המצוות הוא לא אותו דבר, אלא לפי טורח שיש על המצווה. עונג שבת או עונג הבטן שלו ? הוא גומר לאכול והולך לישון. יש כאלו שעושים ביגל'ה משמונה בבוקר עד שמונה בערב והולכים לישון. ה' נתן את השבת ללימוד תורה. מותר לישון ולאכול אבל לא יותר מדי. חכם לב יקח מצוות שזה מצוות שלא מקבלים בהם כסף.

> **ו וַיֶּאְסֹר, אֶת-רִכְבּוֹ; וְאֶת-עַמּוֹ, לָקַח עִמּוֹ. ז וַיִּקַּח, שֵׁשׁ-מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר, וְכֹל, רֶכֶב מִצְרָיִם; וְשָׁלִשִׁם, עַל-כֻּלּוֹ.**
>
> שמות יד, ו–ז

אומר הזוהר, מה כל האריכות הזאת? למה מפורט? כי פרעה היה ראש המכשפים. הוא בעצמו קשר את הסוסים וכשהיה קושר היה מזכיר כל מיני שמות של מלאכי חבלה. ה' יצילנו.

600 כנגד 600000 של ישראל.

בחור גימטריה 216.

רכב יוצא 222.

אם אתה מוריד 6 מ 222 נשאר לך בחור.

> **ובני ישראל יוצאים ביד רמה.**
>
> שמות יד, ח

אומר הגאון חיד"א, ראשי תיבות: שלחן ערוך יורה דיעה סימן רמה. מה יש בשולחן ערוך יורה דיעה סימן רמה? הלכות תלמוד תורה. הרעיון הוא שהיציאה ממצריים היא לשם לימוד תורה. לקיים מצוות והגית בו יומם ולילה.

אחרי זה כתוב, **"פרעה הקריב"**. הגמרא אומרת הקריב את ישראל לאביהם שבשמים. כלומר, ע"י שראו את פרעה התחילו לצעוק לה'. אומר הזוהר הקדוש, שזה הסוד, שלא יבוא ולא יהיה, השם יצילנו, שיש צרה צועקים אל השם. הקב"ה מביא צרות כדי שנתקרב אליו. לכן הפסוק אומר "יענך השם ביום צרה...". צרה גורמת לנו להתקרב אל השם.

"וישאו בני ישראל את עיניהם".

שמות יד, י

משה צועק אל הקב"ה. "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ".

הקב"ה אומר למשה שיקח את המטה עליו היו חקוקים 72 שמות הקודש. איפה הם כתובים ? יש שלושה פסוקים כאן,

יט וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹקִים, הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, וַיֵּלֶךְ, מֵאַחֲרֵיהֶם;
וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן, מִפְּנֵיהֶם, וַיַּעֲמֹד, מֵאַחֲרֵיהֶם. כ וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם,
וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ, וַיָּאֶר אֶת-הַלָּיְלָה; וְלֹא-קָרַב זֶה
אֶל-זֶה, כָּל-הַלָּיְלָה. כא וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ, עַל-הַיָּם, וַיּוֹלֶךְ ה' אֶת-הַיָּם
בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל-הַלַּיְלָה, וַיָּשֶׂם אֶת-הַיָּם לֶחָרָבָה; וַיִּבָּקְעוּ, הַמָּיִם.

שמות יד, יט–כא

ויסע

ויבוא

ויט

שם בן ע"ב אותיות יוצא ממנו. בדיוק 72 שמות. כל שם שלוש אותיות.

הרמב"ן כותב, ששלושת הפסוקים האלה הם סגולה, אם אדם מכוון בפסוקים האלה כל יום לא יאונה לו כל נזק. בכל פסוק 72 אותיות. אומר רבי שמעון בר יוחאי, תיקח את האות ו' הראשונה של ויסע מפסוק כ' תיקח את האות האחרונה אות ה'. מהפסוק השלישי תיקח את האות הראשונה, ו' של "ויט". זה הסוד של "אני והוא הושיעה נא." בחג הסוכות בבית המקדש, כל יום מקיפים את המזבח הקפה אחת.

ביום השביעי הוא יום הושענא רבא היו מקיפים את המזבח 7 פעמים. מה היו אומרים ? אני והוא הושיעה נא. אומר הרמב"ן, "והו" זה שם קדוש, זה השם הראשון של שם "עב".

מעולם הוא שמך

מ,ה,ש

זה שם קדוש שממונה על הרפואה.

זה אותיות שהם. האבן של יוסף הצדיק.

י.ל.י

זה הממונה על החיים. ראשי תיבות של "ד' לאורך ימים"

72 שמות כאלו היו חקוקים על המטה של משה רבינו.

הים ראה את המטה של משה ונקרע הים.

הערב רב היו אומרים, הקב"ה יכול לגזור את הים, אבל חס ושלום, חס ושלום, הוא לא יכול לייבש את הרצפה של הים. רצה להרוג אותם הקב"ה. מה כתוב בשיר השירים ? "לסוסתי ברכבי פרעה דימיתיך רעייתי" – זה אנחנו. הקב"ה דימה אותנו לסוס של רכבי פרעה. רצה חס ושלום הקב"ה להטביע גם את ישראל. עמד משה רבינו ואמר, ריבונו של עולם, מה יגידו העולם ? יגידו גם את הבנים שלו הטביע?! תעשה למען שמך. העביר הקב"ה את הרוח בים והתייבשה, קרקעית הים, הרצפה. רבי יונתן בן עוזיאל אמר שהרצפה לא רק התייבשה אלא שהקב"ה עשה שם פסיפס. הכל היה מוזייקות ואבנים טובות ומרגליות. הם היו שולים אבנים טובות מהרצפה ומקרקע. כל הלילה עד לפנות בוקר. והנה המצרים נכנסים, ומשה אומר לבני ישאל תצאו והם לא יוצאים. לכן כתוב "ויסע משה את ישראל מים סוף". לא רצו לצאת.

הסיע אותם בכוח. המים עומדים לשטוף את הים. היו להם 50 ניסים בים. הכותלים היו שקופים. 12 כותלים, כל שבט הכותל שלו, על כולם שרתה רוח הקודש וביחד הם אומרים שירה. "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת." לזקנים היה כח והתחילו ללכת. האילמים נפתח הפה שלהם. אלה שהיו פסחים יכלו ללכת. 3 שעות צעדו בים. היה להם כל מה שרצו. שוקולד בהשגחת הקב"ה טעם גן עדן. חלב, דבש, מה שרצו.

ויסע, ויבא, ויט

72, 72, 72, ביחד 216.

72 בגימטריא חסד. עב.

3 פעמים חסד יוצא גבורה. בשם הזה קרע משה את הים. קריאת הפסוקים האלה מסוגלת לכל דבר טוב. הפסוקים של קריעת ים סוף מלאים סודות.

אתה קורא במדוייק ומוציא מפיך את ראשי התיבות, וזה פועל. לכוון בקריאת הפסוקים. יש ענין גדול בזה. יש גם עניין בקריאת התורה להקשיב היטב בפסוקים האלה וזה יגן עלינו.

הפסוק הראשון כנגד אברהם.

הפסוק השני כנגד יצחק.

והפסוק השלישי כנגד יעקב.

חסד

גבורה

תפארת

גם בקריאת שמע יש פעמיים עב. אחד ב"והיה אם שמוע" ואחד ב"ויאמר השם אל משה". סודות. עניינים עמוקים מאד. לכן צריך לומר כל אות בשלמותה.

◆ ואז מה היה ?

כד וַיְהִי, בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר, וַיַּשְׁקֵף השם אֶל-מַחֲנֵה מִצְרַיִם, בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן; וַיָּהָם, אֶת מַחֲנֵה מִצְרָיִם.

שמות יד, כד

ירד הקב"ה בכבודו ובעצמו עם כל מלאכי מרום, כמו שכתוב, "כי השם נלחם להם במצרים", ונלחם עם המצרים.

◆ למה שבת שירה כל כך חשובה ?

אומר רבי שמעון בר יוחאי, לאמור כל מי שאומר את שירת הים בשמחה ובכוונה עתיד לומר אותה כשיבוא משיח. יותר מזה, רבי שמעון מבטיח, שנמחלים לו עוונותיו. ולכן, תקנו לנו לומר זאת כל בוקר לפני "ישתבח". אפילו ביום תשעה

באב, הרש"ש תיקן שלא ישנו כלל מסידור התפילה. מכיוון שיש בו סוד גדול. יש בו 18 פעמים שם השם. וזה עוקר כל יום את השטן שרוצה להשמיד את ישראל.

יש ענין לומר את זה עם הטעמים.

פעם ראשונה שהגויים ראו שהאמונה שלהם זה הבל. הקב"ה הגביה את ים סוף 12 ק"מ באויר. כל העולם ראו את הים קרוע לגזרים. זה לא רק הים זה גם האלוהים של המצרים.

יעקב אבינו ברך את פרעה הרשע, שהנילוס יעלה לקראתו. וכשמת הפרעה הזה בא השני אחריו וגם הנילוס עלה לקראתו. אז בגלל זה פרעה אמר שהוא אלוהים. מה עשה הקב"ה ? זה הים שהוא האלוהים שלהם אני אקרע אותו לגזרים. הגמרא אומרת, כל מימות שבעולם נקרעו.

פעם ראשונה שהתגלתה מלכותו של ה' בעולם כאן בארץ היה בקריעת ים סוף בשנת 2448.

" וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי השם נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם".

שמות יד, כה

הזוהר כותב, **אפן**, יוצא 131. שמו של השטן גם 131. השטן בעצמו היה מוביל את הגלגלים של רכב פרעה. מה עשה הקב"ה? הוריד לו גלגלים לסירוגין והתחיל לקרטע. לכן כתוב ו"יסר את אופן מרכבותיו". "סוס ורוכבו רמה בים". סוס זה פרעה של מטה, ו"רוכבו" זה השר שלו מלמעלה. יבוא המשיח יעשה לנו שידור חוזר של הסרט הזה.

ובזוהר הקדוש אומר שלעתיד לבוא, יבואו משלושה מקומות, מקום אחד במדבר, מקום שני מהים, ומקום שלישי, סביבות ירושלים. 3 מלחמות עתידות להיות באותו פרק זמן. ואז הקב"ה יוצא ונלחם בגויים ההם. לכן חזר פעמיים על "ואיתנו". פעם שניה זה בשביל העתיד לבוא. כל מה שהיה במצריים זו דוגמא לעתיד לבוא במהרה בימינו.

"הים ראה וינוס".

הגמרא אומרת, מה ראה הים ? זה ארונו של יוסף.

"וינס ויעזוב בגדו בידה וינס ויצא החוצה". גם כאן וינס.

במקום אחר כתוב, מה ראה ? ברייתא דרבי ישמעאל ראה.

מה הענין ? אנחנו אומרים כל בוקר אמר רבי ישמעאל בשלוש עשרה מידות התורה נדרשת. הראשון מ"קל וחומר". הים עשה קל וחומר. הים אמר, בעוד כ40 שנה יבוא יהושוע בן נון שהוא תלמידו של משה רבינו והוא יעמיד את השמש. שמש בגבעון דום וירח בעמק איילון. עכשיו משה רבינו, עליו השלום, שהוא יותר גדול על אחת כמה וכמה שאני צריך להיקרע מפניו. הים ראה שיש ברייתא של רבי ישמעאל שיש "קל וחומר". זו הסיבה.

◆ **אחד התלמידים שואל למה הכוח של אמירת שירת הים בכוונה כל כך חזק ?**

כשאתה אומר שירת הים בכוונה ומכוון שהקב"ה הוא הכל, שלא היה סיכוי להינצל ו-ה' הושיע. שהמצוקה הכי נוראה יש ישועה רק מה'. "אמור לצאן ויקפצו לים" וקפצו. מי קפץ הראשון ? נחשון. לכן כל מי שראשון קוראים לו נחשון.

בגמרא כתוב, קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. מה עניין קריעת ים סוף לפרנסה ? השר של מצרים, הוא השר של הים, הוא לא רצה להיקרע. הוא אמר מה

אלה עובדי עבודה זרה, גם אלה עובדי עבודה זרה. מייד בא משה רבינו וגער בו. אם ישראל לא קיימים אין עולם. בשביל מה ברא הקב"ה את העולם ? כדי שבני ישראל ילמדו תורה. לכן גם בפרנסה יש קטרוג על האדם. בא המקטרג ואומר, עשה עוון כזה ועוון כזה וזה קשה כקריעת ים סוף. פירוש שני, ישראל יצאו מהדוחק בקריעת ים סוף. כך גם בפרנסה. לפעמים אדם נמצא במצב של אין מוצא. ופתאום הקב"ה מושיע. מתוך הצרה באה הישועה. ההסבר השלישי, שהישועה תבוא רק מה' יתברך.

> " עָזִּי וְזִמְרָת ה' וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹקֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ. "
>
> שמות טו, ב

הגמרא אומרת, ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי הכהן. יחזקאל בן בוזי ראה את פני המרכבה, פני אריה, פני שור, פני נשר, פני אדם ואת כל התיאור הזה של ספר יחזקאל. זה מבהיל. בני ישראל ראו את הקב"ה בעצמו. יחזקאל ראה רק בבואה של הקב"ה (כביכול דרך ראי).

גר חייב בביכורים כמו יהודי רגיל, אבל הוא לא יכול לקרא את הוידוי שאומר היהודי לפני הכהן: "ארמי אובד אבי... וירעו המצרים את אבותינו".

◆ **מה זה "ואנווהו" ?**

במצוות.

אומר רבינו בחיי, תהיה דומה לו במצוות. מה הוא רחום אף אתה היה רחום.

מה הוא חנון גם אתה תהיה חנון. שיהיה לך מידות טובות ברחמנות, אריכות אפיים אהבה וענווה.

"ויבואו מרתה"

המים היו מרים. אומר הכתב סופר, העץ מר. המים היו מרים. **כשמר לך תחשוב על מי שמר לו יותר ממך, ולך יהיה מתוק**. זה פסיכולוגיה. ללמוד איך להתנהל בחיים.

> "וַיִּצְעַק אֶל ה', וַיּוֹרֵהוּ ה' עֵץ, וַיַּשְׁלֵךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם; שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ"
>
> שמות טו, כה

אפילו מר לך תעשה את חוקי ה'.

ויאמר אם שמוע תשמע...

שמות טו, כו

רבינו האר"י אומר שטוב להגיד את הפסוק הזה אחרי עלינו לשבח. חשוב שהמשא ומתן יהיה באמונה. הגמרא אומרת שמי שעושה עבודתו בנאמנות כאילו קיים את כל התורה כולה.

כל המחלה אשר שמתי במצריים לא אשים עליך.

שמות טו, כו

ישראל פחדו שבגללם המצרים נענשו. בגללנו הם מתים אולי זה יקטרג עלינו. אמר להם הקב"ה, אל תפחדו, אתם לא אשמים, אני ה' רופאך.

הרמב"ם, היה רופא המלך במצרים, היה יושב שם ומרפא את המלך. על פי מזג האוויר היה אומר איזה ארוחה לתת למלך לאכול. איזה ארוחת צהריים. המלך והפמליה שלו לא היו חולים אף פעם. יום אחד קרא לו המלך ואומר לו, איזה מן רופא אתה, לא ראיתי פה חולה שריפאת אותו. ענה לו את הפסוק הזה: **כל המחלה אשר שמתי במצריים לא אשים עליך.** רופא של בשר ודם כשהוא מציל מישהו חולה מאד אומרים שהוא רופא מדופלם. אבל אני מראש עושה לך רפואה מונעת, אני מזהיר את בני הבית מה לבשל. מה מתאים לקיץ ומה מתאים לחורף.

הרמב"ם אומר שיש הבדל בין פא דגושה לפא רפויה. כל פא דגושה זה ריפוי של בשר ודם. כמו בפרשת משפטים "ורפא ירפא". רפוא ירפא, זה לא רפואה מוחלטת. ואני ה' רופאיך זה רפואה משלמת.

אח"כ נתן להם מן. אנסנו ה"ילך בתורתי אם לא" ? מה עניין של ניסיון כאן עם המן ? אם אין קמח אין תורה. שלמה המלך מבקש לא להיות עני ולא עשיר. "הטריפני לחם חוקי", כמו יעקב, "לחם לאכול ובגד ללבוש". כשהיה להם מן לא

היו הבדלי מעמדות באוכל. כולם אוכלים אותו דבר. העשירים, היה כואב להם שגם העניים יכלו לטעום טעמי מעדנים, לאחר שתארו להם איזה סוגי טעמים נוספים יש. מה שרצו לטעום היו טועמים מן, היו מברכים עליו "המוציא לחם מן השמיים". הכל היה מתהפך לפי המחשבה.

ולא עלה על דעתם לטעום טעם אסור, כי היו קדושים וטהורים.

ונחנו מה

הגמרא במסכת חולין כותבת, גדול מה שכתוב במשה יותר מבאברהם. היו 3 ענווים בעולם: ראשי תיבות אדם.

אברהם, דוד, משה.

דוד המלך-"ואנוכי תולעת ולא איש".

משה "נחנו מה"- כלפי ישראל.

ואברהם "עפר ואפר"-כלפי הקב"ה.

איש לאשר באוהלו תיקחו

יש תשובה של רב הי גאון. שאלו אותו על איש שהתחתן ולא רוצה לפרנס את האישה. כמו שיש היום. הוא הולך לכולל לאכול עוגיות מזרחיות ואת תלכי לעבודה ותפרנסי אותי. איזו כתובה זאת ? הוא חותם על הכתובה ואומר לה את תלכי לעבודה ואני אשב ואלמד.

חייב האיש במזונות אשתו. אוהלו זה אשתו. היו הולכים לאסוף מן, והנשים לא היו יוצאות החוצה. הנשים היו צנועות. הגבר היה לוקח גם בשבילו וגם בשביל אשתו. מכאן שחייב האיש במזונות אשתו.

"ויקצוף משה"

◆ **על מה?**

"ויעל תולעים ויבאש"

קמצן יש לו טוב, לגבי מחר הוא פוחד שלא ירד מן. כעס עליהם משה, שאין להם אמונה בקב"ה.

ה' נותן לכם השבת

שמות טז, כט

◆ **הרב דוד אבודרהם אומר, מה זה "השם נותן לכם השבת ?**

קודם נותן לישראל אח"כ לאומות העולם. הדבר הראשון שניתן לנו זה השבת. לפני מתן תורה קבלו את השבת. את החגים קבלו רק במתן תורה. לגבי שבת אומרים "מקדש השבת". את החגים ישראל מקדשים. הרש"ש, עליו השלום, שמחר בלילה פטירתו (ט' בשבט), כתב למעלה מ3,000 שירים, סודות נפלאים של התורה, ר' שלום שבזי, ביתו מסרה נפשה לא להתחתן עם הגוי. ובדרך היא שרה לו "אם ננעלו דלתי נדיבים, דלתי מרום לא ננעלו". עלתה לגג ונפלה ומתה. באותו יום שנפטר ר' שלום שבזי נולד רבינו שרשלום שרעבי. הוא עלה לירושלים ושימש כשמש יושב ושומע את הלימוד ויודע הכל בע"פ. עד שהגיעו לקושיה ולא ידעו. כשהם הלכו לאכול כתב להם את התשובה. עד שבאה הבת של רבי גדליה חיון ואמרה אני ראיתי את השמש כותב. והוא לא רצה שיגלו. כל שבת הוא היה עולה חזן. בסוף ימיו, שנפטר יום אחד הוא ותלמידו לילה אחד שאלו עד מתי ככה בגלות. צמו 3 ימים הרש"ש ור' חיים דלרוזה (הוא בא מספרד) והרב חיד"א עשו כוונות 3 ימים ו 3 לילות, יצאה בת קול ואמרה שאסור שיהיו שלושתם במקום אחד. וכך היה. החיד"א יצא לגלות לליבורנו, נשאר פה ר' חיים דלרוזה, והרש"ש כל לילה בחצות יושב ובוכה, היה הולך כל לילה ושואג כארי על חרבן בית המקדש.

"עלית למרום שבית שבי"

הראשון שכתב סודות: שב"י – ר' שמעון בר יוחאי, אח"כ באה נשמתו באר"י (יצחק בן שלמה – שב"י הפוך) (אדוננו רבי יצחק) ואח"כ בא השלישי, הרש"ש, ופירש את דברי האר"י.

לסבר את האוזן מה כתב הרש"ש: לאדם רמ"ח איברים ושס"ה גידים. הקב"ה ברא אותך בתרי"ג איברים. אם חס ושלום העין של האדם כואבת כל הגוף חולה. לפעמים יש איזה אינפקציה באצבע של הרגל היא עושה לו חום בכל הגוף. יש קשר בגוף. הקב"ה ברא אותך בתרי"ג איברים ו 612 מהאיברים נמצאים בכל איבר ואיבר. כל האיברים מחוברים במעגל סגור. לכן, כשאתה מקלקל באיזה איבר אתה מקלקל בכל הגוף. וכשאתה מתקן באיזה איבר אתה מתקן בכל הגוף. סודות עצומים.

היו מתפללים תפילת העמידה שלוש שעות ע"פ כוונות הרש"ש. שעה וחצי כוונות ברכות השחר. כוונות על נטילת ידיים, על כל נטילה, על כל שפשוף של הידיים. כל כוונה מורידה שפע מלמעלה.

הרש"ש תיקן לעשות התרה כל ליל שישי.

ה' יבטל מעליכם כל גזירות רעות יגזור עליכם גזירות טובות. יראו עינינו וישמח לבנו בביאת גואל צדק. אמן. (א.ז.)

ניתן לקרא שיעורים נוספים באתר של איריס – "הסודות להצלחה שלך", בכתובת:

www.yoursuccesstoolbox.com

✦ ✦ ✦

לעילוי נשמת יקירנו האהוב
אפרים שמעון (אפי) אריאל ז"ל
בן עוזיהו מרדכי וסיגל
שייבדלו לחיים טובים וארוכים
ת.נ.צ.ב.ה.
יהי זכרו ברוך.

רשימות

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר